

**ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО КЕРАМИКА
ГАРА ЕЛИН ПЕЛИН**

УТВЪРДИЛ:
/инж. Д. Жекова/

П Р А В И Л Н И К

**ЗА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ОБУЧЕНИЕ,
ВЪЗПИТАНИЕ И ТРУД**

ЗА УЧЕБНАТА 2023/2024 ГОДИНА

Изготвил:

/Борислав Тонев/

ГЛАВА ПЪРВА

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Настоящият правилник е разработен на основание чл.5,ал.1 от инструкция от 05.07.1996 год на МОН за изискванията за безопасни условия на възпитание, обучение и труд в системата на народната просвета - ДВ брой 61 от 1996 год.
2. Правилника се утвърждава от Директора на училището.
3. Правилника се актуализира при изменение на правилата, нормите и изискванията за безопасност на труда в РБългария.

РАЗДЕЛ I

ОБЛАСТИ И РЕД ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ПРАВИЛНИКА

1. Правилника се отнася за учениците, педагогическият и непедagogическият персонал в ПГК - гара Елин Пелин, както и за лицата, които по различни поводи се намират в училищната сграда.
2. Отговорност за изпълнението на правилника носи училищното ръководство.

РАЗДЕЛ II

ПРАВА, ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ОТГОВОРНОСТИ НА ДЪЛЖНОСТНИТЕ ЛИЦА И УЧАЩИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ И СПАЗВАНЕ БУВОТ.

Педагогически персонал

1. В началото на всяка учебна година класните ръководители и учителите запознават учениците с нормите за безопасност и условията на труд в класните стаи и кабинетите.
2. При провеждане на спортни игри, походи, състезания и други извън училищни дейности кл. ръководители и учителите задължително инструктират учениците за поведението им като състезатели, участници в похода, пешеходци или пътници в транспортни средства.
3. Списъците на учениците от групите заминаващи на поход, екскурзия и т.н. се предават на Директора след провеждане на задължителния инструктаж заедно с маршрутния лист за придвижване на групата.
4. Екскурзии се провеждат само с изправни моторни превозни средства.
5. При организиране на походи по възможност не се включват хронично болни ученици. Същите могат да участват в похода след разрешение от лекар и писмено съгласие на родителите.
6. Преди провеждане на общински, регионални и национални спортни състезания, участниците-ученици задължително преминават през медицински преглед под ръководството на учителите по физ.възпитание или треньорите.
7. Преди провеждане на лабораторни упражнения учениците предварително се инструктират от преподавателя за безопасна работа.
8. Задължително е разглеждането на теми по БДП в ЧК.
9. След приключването на учебните занятия учителите задължително проверяват за забравени включени учебно-технически средства и осветление.
10. Дежурните учители следят за нормалното придвижване на учениците по коридорите и стълбищата в училищната сграда и следят за поведението на същите в класните стаи, коридорите и стълбищата.
11. Кл.ръководители организират застраховането на учениците от паралелката.
12. Учителите по професионално обучение при провеждане на практика в уч. работилници:
А/ извършват необходимия вътърпителен инструктаж, обучават учениците на правилна и безопасна работа при провеждане на практическото обучение както и ги инструктират при смяна на работното място.
Б/ вписват проведения с учениците инструктаж и обучение по безопасността на труда в специална книга за инструктаж.

Непедагогически персонал

1. Да спазват установената трудова, техническа и технологична дисциплина, да изпълняват

трудовете си задължения точно и добросъвестно.

2. Да се явяват на работа в състояние, което им позволява да изпълняват възлаганите им задачи и да не употребяват през работно време алкохол или друго упойващо вещество.
3. Да спазват правилата за здравословни и безопасни условия на труд, безопасността на движението и противопожарната охрана.
4. Да поддържат реда, необходимата чистота, културна и приветлива обстановка на работното си място.
5. Да не предприемат по своя инициатива работа, с която не са запознати и не им е възлагана.
6. Имат право да откажат изпълнението на работата, за която не са инструктирани или нямат изискваната се правоспособност.
7. Чистачките задължително забърсват с влажна кърпа всяка сутрин преди началото на учебните занятия всички чинове, маси, бюра и повърхности.
8. Класните стаи и кабинетите задължително се почистват след приключване на учебните занятия-проветряват се и се забърсват с влажна кърпа.
9. Преди началото на учебните занятия по време на отоплителния сезон огнярът всяка сутрин проверява състоянието на радиаторите в училищната сграда, и при констатирани нередности незабавно уведомява училищното ръководство.
10. Преди началото и след края на учебните занятия работника по поддръжка задължително проверява състоянието на вратите, прозорците, чиновете, масите, бюрата, шкафовете и осветлението.
11. При констатиране на нередности незабавно пристъпва към отстраняването им, като своевременно уведомява домакина и училищното ръководство.
12. Санитарните помещения се почистват преди започване на учебните занятия след всяко междучасие и след приключване на учебните занятия.
13. Чистачките измиват прозорците всяка ваканция. Тяхното почистване се извършва след внимателното им отваряне, а също на изправни маси или стълби.
14. Пердета, покривки, килими да се перат всяка ваканция.
15. Почистването на паркета става преди лятната ваканция като се спазват правилата за работа с опасни химикали.
16. По време на работа с опасни химикали прозорците в кабинетите и класните стаи задължително са отворени.
17. След приключване на уч. занятия чистачките задължително проверяват за забравени включени учебно-технически средства и осветление.
18. Обслужващият персонал изпълнява задълженията си по трудов договор и длъжностна характеристика само в работно облекло.
19. През есенно-зимния сезон стриктно да се спазва планът за работа при зимни условия.

Ученици

1. При придвижване от дома към училище всеки ученик се задължава стриктно да спазва правилата за движение по пътищата.
2. Придвижването по коридорите и стълбищата в училищната сграда става само от дясно.
3. Забранява се на учениците да тичат, скачат и да се боричкат в класните стаи и училищните коридори.
4. Категорично се забранява на учениците качването по первазите на прозорците, както и катеренето по спортните съоръжения без разрешението на преподавателя по физическо възпитание.
5. Забранява се на учениците да консумират закуски в училищната сграда.
6. По време на извънкласни и извънучилищни мероприятия учениците задължително и стриктно спазват указанията на класния ръководител или учителя.
7. Забранява се на учениците да пипат и боравят с УТС и пособия в отсъствието на учител.
9. Категорично е забранено на учениците да пипат здрави или счупени контакти и електрически ключове. При откриване на повредени или счупени контакти или ел. ключове са длъжни незабавно да уведомят кл.ръководител, учител или училищното ръководство.

ГЛАВА ВТОРА

УСЛОВИЯ, ИЗИСКВАНИЯ И ПРАВИЛА ЗА БЕЗОПАСНО И ЗДРАВΟΣЛОВНО ПРОВЕЖДАНЕ НА ВЪЗПИТАНИЕТО, ОБУЧЕНИЕТО И ТРУДОВАТА ДЕЙНОСТ

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Работникът или служителят е длъжен да спазва правилата за здравословни и безопасни условия на труд при изпълнение на работата, за която се е уговорил.
2. При нарушаване на правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд се носи отговорност.
3. Работодателят има право да налага дисциплинарни наказания за неспазване на правилата за здравословни и безопасни условия на труд.
4. Забранява се влизането във физ.салон без присъствието на учител, качването и ползването на спортните уреди по време на учебен час от повече от един ученик, както и катеренето или висенето по шведските стени, баскетболните табла, оградната мрежа.
5. При изпълнение на физически упражнения особено на тези с по сложен характер да се съблюдават изискванията за помощ и пазене на учениците от страна на учителя.
6. В часовете по физическо възпитание учениците са длъжни да бъдат в спортен екип и със спортни обувки, съобразно изискванията на учителя.
7. Не се разрешава в часовете носенето на обеци, накити, часовници които могат да бъдат опасни за ученика и околните при изпълнението на физическите упражнения.
8. Учителите по физическо възпитание трябва да осигурят добро предварително разгриване с цел въвеждане на организма за предстоящата работа и предотвратяване опасността от травми.
9. Учителите по физическо възпитание не носят отговорност за травми и наранявания по време на междучасията и при неспазване на указанията за безопасност.
10. В началото на всяка учебна година кл. ръководители по време на провеждане на първия час на класа запознават учениците с настоящия правилник, а учителите при провеждане на първото занятие инструктиран учениците във връзка с изискванията за безопасност при ползване на машини, уреди, съоръжения, физкултурни пособия и други.
11. До началото на всяка учебна година задължително се отремонтират или бракуват всички уреди, машини, съоръжения, учебно-технически средства и пособия, които не отговарят на условията за безопасност.
12. Задължително е спазването на изготвения план за работа при зимни условия.
13. При извършване на ремонтни дейности в училищната сграда директорът издава заповед за стриктно спазване на правилата за безопасност до неговото приключване.
14. При станала злополука незабавно се уведомява училищното ръководство и родителите на ученика или близките на ученика или близките на служителя или работника.
15. Дежурните учители за деня извършват превантивен контрол по спазване на правилата за безопасност. При нарушаването от ученици незабавно уведомяват класния ръководител и училищното ръководство.
16. Парните и водогрейни котли се обслужват от лица, които са обучени и притежават предвидената степен на правоспособност.

РАЗДЕЛ I

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ МАШИНИ, СЪОРЪЖЕНИЯ И РАБОТНИ МЕСТА ЗА БЕЗОПАСНА РАБОТА

1. Да се извършва от помощния персонал навременно и редовно почистване и измитане на физкултурния салон, съблекални и спортни площадки.
2. Във физкултурния салон се влиза организирано и с чисто игрално облекло.
3. Преди започването на учебния час по физическо възпитание се забранява разместването и изнасянето на спорния инвентар и ползването му без разрешението на учителя.
4. Кабинетите по химия и физика трябва да имат непосредствено в съседство хранилище.
5. Учебните работилници, кабинети, физкултурния салон трябва да бъдат механично, електро и пожарообезопасени.

6. Подът около машините да бъде равен, нехлъзгав и почистен.
7. Складиране на дървен материал и отпадъци в близост до дървообработващите машини не се допуска.
8. Забранено е пушенето в района на учебната сграда, учебните работилници, общежитието и училищния двор

Механично обезопасяване

1. За всяка машина трябва да има окачена на видно място инструкция за безопасна работа. Забранена употребата на длета и чукове с подбитостите и несигурно закрепени дръжки.

РАЗДЕЛ II

ХИГИЕННИ И ЗДРАВΟΣЛОВНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА РАБОТНИТЕ МЕСТА

1. Работните места и видовете дейности на учениците да са съобразени с изискванията на нормативните документи.
2. Забранява се увеличаване продължителността на учебния час и съкращаване на междучасията.

ЕСТЕСТВЕНО И ИЗКУСТВЕНО ОСВЕТЛЕНИЕ

1. Всички помещения независимо от времето на пребиваване в тях, трябва да бъдат осигурени с естествено осветление.
2. Помещенията в които е обективно доказана невъзможността да се осигурят нормите за естествено осветление трябва да се осветят през деня със смесено осветление.
3. Естественото осветление трябва да бъде странично, горно или комбинирано и да осигурява хигиенните изисквания съобразно БДС 1786-84.
4. Трябва да се спазват отрасловите норми за изкуствена осветеност на работната повърхност в лукса, както следва:
класни стаи, учебни кабинети, в средата на дъската - 500 лукса, на работните маси и чинове-300 лукса; физкультурен салон на пода-200 лукса;

Шум и вибрации

1. Да се полагат всички усилия и технически решения за премахване или обезшумяване на източниците на шум.

Вредни вещества

1. Забранява се пренасяне на вредни вещества в счупени съдове или повредени опаковки.
2. Съдовете, в които се съхраняват вредните вещества, да са снабдени с трудно премахващи се надписи с названието на веществото.
3. При разливане на вредно вещество, същото да се почиства по безопасен начин, а след почистване задължително и промиване на замърсеното място с вода.
4. Забранява се изхвърляне в канализацията на отработени разтвори, съдържащи отровни вещества, разяждащи химикали и други подобни.

Физическо натоварване

1. Забранено е вдигане и пренасяне на тежести от учениците.
2. За учениците до 16-годишна възраст не се разрешава работа, свързана с повдигане и пренасяне на тежести.
3. Пренасянето на един и същи товар от двама ученика едновременно се допуска при условие, че теглото му не надвишава два пъти нормата за съответни пол и възраст.

Санитарно-битово осигуряване

1. Територията на училището и дворните площи да се поддържат чисти, а отпадъците да се събират на определените за целта места.
2. Да се спазват всички-педагогически, непедагогически персонал и ученици, въведения режим за труд и почивка.

Водоснабдяване и канализация

1. Училищната сграда да бъде осигурена с необходимите количества вода за хигиенно-санитарни, питейно-битови и противопожарни нужди.
2. Да се поддържа в изправност водопроводната инсталация и канализационната система.

РАЗДЕЛ III

ПРОТИВОПОЖАРНА ОХРАНА

Създаване на условия за недопускане на пожари:

1. Да се изготви противопожарна Наредба, която да се утвърди от Директора на учебното заведение.
2. Противопожарната Наредба да се спазва от всички задължително.
3. Да се извършва постоянен контрол по спазване на противопожарната Наредба от назначеното длъжностно лице и училищното ръководство.
4. Отоплителните уреди да бъдат монтирани правилно и безопасно.
5. Лесно запалимите течности в лабораториите да се съхраняват в подходящи шкафове.
6. В коридорите и по стълбищата да не се съхраняват маси, чинове или друг инвентар.
7. Изходите за евакуация да се поддържат годни за използване при евакуация.
8. В таванските помещения да не се складират лесно запалими материали да бъдат заключени и да няма свободен достъп до тях.
9. Противопожарните уреди и съоръжения да се поддържат в изправност и годност за използване.
10. Да се спазват най- строго изискванията за пожарна безопасност при извършване на заваръчни и други дейности.
11. Да се изготви план за евакуация на учениците при пожар, същият да бъде поставен на видно място в училищната сграда и да се проиграва веднъж през учебната година.

Противопожарни изисквания при провеждане на масови мероприятия- тържества, вечери и други:

1. Не се допуска употребата на синтетични материали за облицовка на стени и тавани.
2. За провеждане на масово мероприятие трябва да бъдат осигурени всички необходими средства за пожарогасене.
3. През време на масовото мероприятие при учениците трябва да присъства представител на училищното ръководство, който да следи и отговаря за спазване на всички правила по противопожарната охрана.
4. При провеждане на масово мероприятие е забранено:
осъществяване на светлинни ефекти с използване на химически и други вещества, които могат да причинят пожар; да се гаси напълно светлината в помещението; разполагане на маси, столове и други предмети в помещението по начин, който ще затрудни бързото му напускане от присъстващите; Украсата с електрически илюминации да се извършва само от правоспособен електротехник, който да спазва всички изисквания за електро и пожаробезопасност.

РАЗДЕЛ IV

ПРАВИЛА И ИЗИСКВАНИЯ ЗА БЕЗОПАСНА РАБОТА В УЧЕБНИТЕ КАБИНЕТИ

Кабинет и лаборатория по химия

1. Учениците да бъдат запознати с несъвместимостта на химическите вещества. На шкафовете, в които се съхраняват отровни, самозапалващи се, взривни, радиоактивни и други вещества, да се поставят знаци по БДС за опасност.
2. Отровните вещества да се съхраняват в добре затворени съдове и специални шкафове, които се заключават с надписи и знаци "отрова". Лесно летливите течности да се съхраняват на хладно и тъмно място.
3. Забранено е оставянето на химически вещества без етикет.
4. Да се спазват от учителя нормативите за допустимото количество опасни и отровни за здравето вещества.
5. Химическите лаборатории да са разположени и оборудвани, съгласно санитарните норми и изисквания.

Физкултурен салон и площадка

1. Уредите да бъдат здрави и неподвижно закрепени.
2. Не се допуска игра на уреди, които са физически износени и крият опасност от

нараняване.

3. Баскетболните табла, хандбалните врати, волейболните колони и други да бъдат закрепени здраво или стабилизиращи с тежести.

4. Траповете за скачане да са дълбоко разкопани.

Извънучилищна дейност

1. При организиране на извънучилищни мероприятия ръководителят на групата да изготви и представи на директора план за провеждане на мероприятията.

2. Извънучилищно мероприятие се провежда след издадена от директора писмена заповед и проведени инструктажи с учениците.

3. Директорът определя и запознава придружителите на групата с конкретните им задължения за осигуряване на безопасно провеждане на извънучилищното мероприятие.

4. Организирано придвижване на ученици и друг персонал като пешеходци или пътници в превозни средства - задължително е спазването на изготвения и утвърден от Директора план на комисията по БД, охрана на труда и защита при природни и други бедствия.

Дейности в случаи на пожар, авария или природни бедствия:

1. Да не се допуска паника и да се действа организирано и уверено.

2. При усещане на първите признаци на земетресение да не се напуска сградата самостоятелно от ученици или учители.

3. Да се заемат местата до вътрешните стени или коридорите, които са сравнително по устойчиви на въздействието.

4. След преминаване на първия трясък незабавно да се изключат отоплителните и нагревателните уреди в класните стаи, канцелариите, коридорите, работилниците, кабинетите и др.

5. След преминаване на първия трясък под ръководството на учителите организирано, при спазване на плана за евакуация да се напусне класната стая.

6. След напускане на сградата да не се застава на разстояние, по-малко от височината и.

7. Задължително е спазването от всички - трудов колективи ученици на противопожарната наредба утвърдена от Директора.

8. При възникване на пожар е необходимо да се уведомят незабавно органите на противопожарна охрана, като се посочи и адресът на училището.

9. Да се започне незабавно гасене на пожара с наличните противопожарни съоръжения.

10. Организирано и без паника да се евакуират учениците, съгласно плана за евакуация.

11. Директорът на училището напуска последен учебната сграда, след извеждане на всички ученици.

12. При разрастване на пожара да се вземат мерки за спасяване на ценно имущество и документация.

ГЛАВА ТРЕТА

ИНСТРУКТАЖИ И ОБУЧЕНИЯ ПО БЕЗОПАСНОСТТА, ХИГИЕНАТА НА ТРУДА И ПРОТИВОПОЖАРНАТА ОХРАНА

1. Директора задължително с писмена заповед създава организация за цялостното провеждане на видовете инструктажи, техният обхват, продължителност, тематика и програми, както и длъжностните лица които ще ги провеждат.

2. С всички работници, служители и ученици да се провеждат инструктажи за БУВОТ и безопасни методи на работа.

3. Задължително е документирането на проведените видове инструктажи,

4. Не се допускат на работа лица които не са инструктирани.

5. Контролът по спазването на изискванията за организацията, реда и условията за провеждане и документиране на видовете инструктажи се осъществява от Помощник директора.

6. Въвеждането, воденето, съхранението и контролът по документацията за дейностите осигуряващи ЗБУВОТ се изпълнява от помощник директора или от упълномощено длъжностно лице.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

ТРУДОВИ ЗЛОПОЛУКИ

За трудови злополуки се считат всички травматични увреждания, станали по време и във връзка или по повод на извършваната работа, както и всяко увреждане на здравословното състояние, настъпило в резултат на изпълняваните трудови задължения.

1. Регистрират се всички трудови злополуки, които са станали с работници или служители и са предизвикали загубване на работоспособност за един или повече дни.
2. За всяка трудова злополука самият пострадал или най- близкият свидетел на злополуката незабавно уведомява училищният Директор.
3. Училищният Директор незабавно уведомява РИО на МОН, регионалните инспекции по труда, органите на МВР в случаите на тежки или със смъртен изход трудови злополуки и тежки аварии.

ГЛАВА ПЕТА

ДОЛЕКАРСКА ПОМОЩ

1. Да се ползват правилата, предназначени за обучение на работниците и служителите за оказване на първа долекарска помощ при увреждане здравето на хора при трудовата им дейност, утвърдени от министъра на здравеопазването и министъра на труда и социалните грижи.
2. Спазването на правилата за оказване на първа долекарска помощ / утвърдени на основание чл.276, ал.1 и ал.2 от КТ и влезли в сила от 01.01.1995 год./ е задължително.
3. При изпадане на учениците в гърч да се запази спокойствие, да се постави детето далеч от остри и горещи предмети, да се разхлабят пристягащите дрехи, да се постави тялото в странично положение и да се повика веднага мед.лице. Да не се правят опити за ограничаване на гърчовите движения и свестяване /пръскане с вода и изкуствено дишане, които влошават състоянието на детето/, да се изнесе на свеж въздух пострадалият и да не се дават течности и вода през устата.
4. При настъпване на алергичен шок на мястото на инфектиране да се постави турникет.
5. При колапс да се напляска лицето и да се напръска с вода, да се дадат тонизиращи напитки или вода.
6. При травматизъм да се направи компресивна превръзка, при счупване на крайник или открита фрактура да не се предприема нищо.
7. При внезапно падане пострадалият се оставя на мястото на произшествието до идването на медицинския специалист, като се отстраняват наблюдателите и се оставят само двама преки свидетели на произшествието.
8. При повръщане да не се дават вода или течности.